

การล่วงละเมิดทางเพศ

และการคุ้มครองผู้เรียน ในรั้วมหาวิทยาลัย

จากปรากฏเป็นข่าวเสมอมา ในเรื่องอื้อฉาวระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ที่มีครูหรืออาจารย์บางส่วน ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้ใช้อำนาจหน้าที่กระทำการในสิ่งที่ไม่เหมาะสมหรือในสิ่งที่ครูบาอาจารย์ที่ดีไม่กระทำกัน...แม้เพียงแต่จะคิดร้ายหรือหวังผลประโยชน์ต่อลูกศิษย์ของตน รวมถึงการกระทำผิดของผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อผู้เรียนด้วย โดยเฉพาะการล่วงละเมิดหรือการคุกคามทางเพศต่อผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การครอบงำให้ผู้เรียนร่วมหลับนอนด้วยหรือการกระทำทางเพศอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อแลกกับการได้เกรด/คะแนนที่ดีขึ้น การให้สอบผ่านในกระบวนวิชาที่ตนสอน การให้ผลงานวิจัยสอบผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด หรือการให้อามิสสินจ้างอื่น ๆ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงได้กำกับดูแลให้ผู้บริหาร คณาจารย์ และผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยประพฤติปฏิบัติอยู่ในกรอบแห่งจรรยาบรรณวิชาชีพและศีลธรรมที่ดีงาม ไม่ประพฤติตนในทางที่เสื่อมเสีย จนถูกลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงหรือสร้างผลกระทบต่อเกียรติยศชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย โดยมหาวิทยาลัยได้บัญญัติกฎเกณฑ์และบทลงโทษทางวินัยเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศและการคุ้มครองผู้เรียนไว้ในข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อเป็นการป้องปรามไว้ในหลายฉบับ ได้แก่

1. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยประมวลจรรยาบรรณผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2554 ตามประมวลจรรยาบรรณฯ ข้อ 22 กำหนดว่า **“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยพึงรักษาความสัมพันธ์กับนักศึกษา ผู้รับบริการ และประชาชนอย่างกัลยาณมิตร การล่วงเกิน การคุกคาม หรือก่อความเดือดร้อนรำคาญ เพื่อสนองความต้องการทางเพศหรือมีความสัมพันธ์ทางเพศกับนักศึกษา ซึ่งมีใช้คู่สมรสของตน เป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรงและถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง”**

2. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. 2553 ที่เกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย ข้อ 46 การกระทำผิดวินัยกรณีต่อไปนี้ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดย (10) กำหนดว่า **“ล่วงละเมิดทางเพศหรือมีความสัมพันธ์ทางเพศกับนักศึกษา ซึ่งมีใช้คู่สมรสของตน”**

3. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน การลงโทษ การแจ้งคำสั่งและการรายงานการดำเนินการทางวินัยข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2551 ซึ่งผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยใช้ข้อบังคับนี้โดยอนุโลม ข้อ 15.2 ผู้ใดกระทำความผิดวินัยในเรื่องต่อไปนี ให้ส่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก โดย (4) กำหนดว่า **“กระทำการล่วงละเมิดทางเพศกับนักศึกษาหรือนักเรียน หรือมีความสัมพันธ์ทางเพศกับนักศึกษา ซึ่งมีใช้คู่สมรสของตน”**

นอกจากฐานความผิดดังกล่าวข้างต้น ในคราวประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2565 ที่ผ่านมา ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.บวรศักดิ์ อูวรรณโณ กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้มีข้อห่วงใยในเรื่องนี้ จึงได้แจ้งที่ประชุมสภาฯ ทราบเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้เรียนและฐานความผิดการล่วงละเมิดหรือการคุกคามทางเพศกับนักศึกษา ตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นกฎหมายใหม่ที่ทุกคนควรต้องรู้ โดยบัญญัติว่า

“มาตรา 72 ห้ามมิให้นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา ใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริต ครอบงำให้ผู้เรียนกระทำการหรือไม่กระทำการใด

มาตรา 78 นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 72 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา 72 เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ครอบงำให้ผู้เรียนกระทำการในทางเพศ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษหนักเป็นสองเท่าของโทษที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง”

มหาวิทยาลัยจึงขอประชาสัมพันธ์ให้ส่วนงานรับทราบอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะผู้บริหาร คณาจารย์ และผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ว่ามิให้ใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริต ครอบงำให้ผู้เรียนกระทำการหรือไม่กระทำการใดตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 รวมทั้งความผิดตามมาตรา 72 ดังกล่าว ยังเป็น**ความผิดอาญาแผ่นดินอันมิอาจยอมความกันได้**

โดยสรุปแล้ว หากมีบุคลากรท่านใด/ทุกตำแหน่งหน้าที่ในรั้ว มช. มีการกระทำที่ฝ่าฝืน โดยการครอบงำให้ผู้เรียนกระทำการในทางเพศอย่างใดอย่างหนึ่งที่พิสูจน์ชัดได้ จะได้รับโทษวินัยร้ายแรงเพียง 2 สถาน คือ **“ไล่ออก”** กับ **“ปลดออก”** ตามข้อบังคับฯ และมี **“ระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 ปี โดยยอมความไม่ได้ หรือปรับไม่เกิน 120,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”** ตามพระราชบัญญัติฯ ที่กำหนดไว้ ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่บุคลากรทุกท่านควรตระหนักรู้และควรยึดมั่นในความเป็นผู้บริหาร คณาจารย์ และผู้ปฏิบัติงานที่ดีในการครองตนให้อยู่ในกรอบแห่งจรรยาบรรณวิชาชีพและจริยธรรมที่พึงงามต่อไป

โดย นายทนต์ศักดิ์ เชื้อเจ็ดตน
หัวหน้าสำนักงานสภามหาวิทยาลัย